Verslag Oriënterende vergadering 2 november 2021

Aanwezig:	mw. Y. Hopmans, mw. M. Visser, dhr. A. de Lange, dhr. P.P. Geelen, dhr. J.A. Kuijpers, mw. L. van Vliet, mw. K.H. den Hertog-Heins, dhr. C. Verspui, mw. M. Noorland, dhr. N. Booij, dhr. T. Endeveld, dhr. C.E. Pos, dhr. H. Witteveen, mw. L.F. Koolstra-Bor, dhr. H. Boesveld
Voorzitter:	dhr. T. Eskes, vanaf agendapunt 4 dhr. T. Endeveld
Verslag:	mw. J. Westerbeek
Portefeuillehouders:	wethouder G. Hofstede en wethouder M. Budel
Voorts aanwezig:	mw. M. Loeven, dhr. T. v.d. Boom, Mw. H. Burg, Mw. S. Offringa, dhr. G. Staring, mw. H. Jansen, dhr. J. Frissen van onderzoeksbureau Circusvis

1 Opening en vaststelling van de agenda

De **voorzitter** opent de vergadering. De agenda wordt vastgesteld.

2 Raadsspreekuur

De **voorzitter** stelt vast dat zich niemand heeft gemeld voor het raadsspreekuur.

3 Ontwikkelingen in het sociaal domein

De presentatie wordt verzorgd door mevrouw **H. Jansen.** Met deze presentatie geeft het college invulling aan de afspraken die de raad met het college heeft gemaakt tijdens de behandeling van de 'Evaluatie Transformatieplan 2.0' in juni jl. De presentatie is als bijlage bij het verslag gevoegd.

Naar aanleiding van vragen uit de raad deelt **wethouder Hofstede** het volgende mee.

- Het afnemen van de klachten is te verklaren doordat sprake is van herstel naar de situatie van voor de nieuwe inkoop. Een nieuwe zaak wordt altijd toegeleid naar de gecontracteerde zorgaanbieders, waardoor de klachten ook afnemen.
- Het verschil werkvoorraad versus wachtlijst heeft te maken met het juridische aantal weken dat nodig is om een aanvraag te behandelen. Als het juridisch tijdsbestek is gepasseerd, dan is een wachtlijst van toepassing. De meeste aanvragen die van Jeugd zijn binnengekomen zijn binnen dat tijdsbestek opgepakt. Dan is er sprake van een werkvoorraad en geen wachtlijst. Bij de werkvoorraad wordt uitgegaan van een termijn van maximaal zes weken.
- Binnen Jeugd speelt het terugbellen niet zozeer omdat er geen wachtlijst meer is en dat ouders goed geïnformeerd zijn over wanneer zij geholpen worden. Wellicht is deze vraag wel van toepassing bij Wmo omdat daar wel langere wachtlijsten zijn. Deze mensen kunnen bellen naar het Sociaal Meldpunt en de medewerkers van het Sociaal Meldpunt zullen aan de hand van het zaaknummer de verwachting geven voor de duur en meekijken of het nodig is dat er in de tussentijd een andere oplossing gezocht moet worden.
- Voor wat betreft de vraag over het afwegingskader en Incluzio en wanneer zelf actie ondernomen wordt, zijn er twee routes. Alle nieuwe aanmeldingen bij Wmo gaan rechtstreeks door naar Incluzio, mits het geen rolstoel- of huisaanpassing is. Als het gaat om zorg voor jeugd wordt een verdeling gemaakt naar zaken die enkelvoudig zijn, waarover Incluzio in gesprek gaat met de cliënt, en complexe zaken. Hierbij komt de zaak op de werkvoorraad van de jeugdconsulent en voert deze het eerste gesprek.

- Het tekort op de arbeidsmarkt heeft tot nu toe geen rechtstreekse gevolgen voor de behandelde zaken. Het punt is wel bereikt dat op vacatures niet of nauwelijks meer gereageerd wordt. Dan moet via inhuur ervoor gezorgd worden dat deze worden opgevuld. Dit zal op termijn zeker effect hebben op de nieuwe aanvragen of de lopende aanvragen. Intern wordt een leertraject opgezet waarbij mensen die binnen de gemeente werken de mogelijkheid krijgen een leer-werktraject te volgen. Dit traject moet nog opgezet worden. Landelijk wordt bij de bureaus ook aangegeven dat het steeds moeilijker wordt.
- Voor wat betreft het woonplaatsbeginsel gaat het over de vraag welke jeugdigen vanuit de Jeugdwet onder verantwoordelijkheid van welke gemeente vallen. Er is geconstateerd dat de verdeling niet goed werkt en dit zal per 1 januari 2022 op een andere manier gaan. Dat betekent dat jeugdigen die nu onder de gemeente Rheden vallen onder verantwoordelijkheid komen te vallen van een andere gemeente en andersom. Dat gaat met name om kinderen waarvan de voogdijmaatregel bij een instelling voor jeugdbescherming ligt. Dit gaat meestal over kinderen die niet meer thuis wonen, maar in een gezinshuis of een pleeggezin. Dit wordt door de werkgroep in kaart gebracht, tegen het eind van het jaar zal duidelijk zijn welke kinderen naar Rheden zullen toestromen.
- Bij een hulpvraag wordt vanuit de professie van de ontvangende instantie gekeken wat hiervoor nodig is. Aan de voorkant maakt het niet uit of het regionaal of lokaal gecontracteerd is.
- Naast eventuele wachttijd binnen de eigen toegang van de gemeente bestaan er ook wachttijden bij de behandelende organisaties voor jeugdhulp. Op deze wachttijden wordt wel gestuurd. Bij signalen over wachttijden gaat men het gesprek aan met de organisatie over hoe dit te voorkomen is. Vaak is het zo dat mensen met eenvoudige vragen sneller terechtkunnen, maar dat bij ingewikkeldere en complexere situaties soms net die ene behandelaar nodig is met dat ene specialisme en dat het dan wat langer duurt.

Er wordt een aanvullende vraag gesteld vanuit de raad over welke wachttijden bestaan voor simpele en complexe zaken en of door lange wachttijden de groep behoevenden in gevaar komt.

- Als antwoord op deze vraag deelt **wethouder Hofstede** mee dat jeugdzorg een breed veld is. Bij enkelvoudige psychologische behandeling kan men vaak al binnen enkele weken terecht, terwijl dit in complexe situaties wel vier maanden kan duren. In de tussentijd wordt altijd gekeken of wellicht overbruggingszorg nodig is, begeleiding kan worden geboden of een andere hulpvorm die wel beschikbaar is.
- Aan de hervormingsagenda wordt hard gewerkt vanuit VNG, cliëntenorganisaties, werkgeversorganisaties en de branchevereniging van de professionals. Het idee is dat deze in februari definitief zal zijn. Er zijn werkgroepen op acht thema's bezig met uitwerking. Er is een mogelijkheid om hierop invloed uit te oefenen door het aankaarten van zaken via de VNG-commissie Welzijn. Er gebeurt veel in den lande waar ambtelijke partijen in gesprek zijn.
- De verdeling van ambulante trajecten en verblijfstrajecten is grotendeels vergelijkbaar met hoe dat in de rest van Nederland ook is.
- Op 28 oktober en tijdens onze begrotingsbehandeling op 9 november zijn er avonden (geweest) waarvoor de gemeenteraden in de regio centraal Gelderland zijn uitgenodigd om kennis te nemen van en geconsulteerd te worden over de regiovisie. Naar aanleiding daarvan zal het document nog aangepast worden en dan via de colleges richting raden van de regio centraal Gelderland gaan. Dat zal in voorjaar 2022 zijn.
- In de bijlage van het document zijn in beknopte vorm alle visies van gemeenten uit de regio Centraal Gelderland terug te vinden. In die zin is het geen nieuwe visie op inhoud, maar gericht op samenwerking en opdrachtgeverschap binnen de regio.
- De effecten van corona worden ook gezien binnen de jeugdhulp. Bij kinderen met complexere problematiek zijn deze effecten soms wel zwaarder geworden en duurt zorg ook langer. Wel wordt een afname gezien in het aantal trajecten. Wellicht is dat te koppelen aan de maatregelen die zijn genomen vanuit de opdrachten voor de Sociale Basis en de opdrachten voor de lokale jeugdhulp.

In vervolg op de vraag over wachttijden wordt vanuit de raad gevraagd wat er gebeurt als de gecontracteerde zorgaanbieders capaciteitstekort hebben en hierdoor vertraging zou optreden. Wordt dan ook buiten de contractsvormen die er zijn gekeken? Stel dat een ouder de hulp zelf wel vindt binnen de normale termijn en zelf de regie neemt?

- Als antwoord op deze vragen deelt **wethouder Hofstede** mee dat de krapte op de arbeidsmarkt de realiteit is. In zo'n geval zit de gemeente erbovenop en wordt de zorgaanbieder gevraagd actie te ondernemen en de capaciteit te vergroten.
- **Mevrouw Offringa** vult aan dat sinds de start van de nieuwe lumpsuminkoop een triage is ingezet, waarbij alle gecontracteerde zorgaanbieders samen met Incluzio en met eigen gedragsdeskundigen en de bij een zaak betrokken jeugdconsulent met elkaar een gesprek aan kunnen gaan als een ouder niet wil of een andere wens heeft en de zorg die zorgaanbieders hebben niet helemaal passend lijkt voor dit kind of die zaak. Als geen oplossing wordt gevonden binnen de acht zorgaanbieders, is het mogelijk om tot een maatwerkcontract te komen. Hiermee wordt ondervangen dat een kind op een wachtlijst zou komen. Wel moet een balans gezocht worden tussen wat goed is voor het kind en de financiële beperkingen. De opdracht is eigenlijk enigszins tegenstrijdig.
- Als aanvulling, de effecten van corona op de ondersteunde jeugd en hun gezin zijn heel duidelijk te merken. Kinderen van basisschool- en middelbareschoolleeftijd geven aan dat zij best veel emotionele problemen ervaren, meer dan voor de lockdown.

Naar aanleiding van vragen uit de raad deelt **wethouder Budel** het volgende mee.

- Bij de beantwoording van de vragen ging het tot nu toe met name over behandeling en de producten die lokaal zijn aanbesteed: behandeling A, B en C. Hij heeft een presentatie bijgewoond van de directeur van Karakter, een regionaal gecontracteerde aanbieder en behandelaar van heel complexe zaken. Daar is op dit moment een wachttijd van 20 weken, die niet weggewerkt kan worden door gebrek aan gezinspsychologen en kinderpsychiaters. Hij stelde dat in het algemeen jeugd somberder is geworden tijdens corona. Bij degenen met een geconcludeerde stoornis openbaart het zich meer, maar er zijn niet meer kinderen met stoornissen bijgekomen. Hij deed een oproep aan alle gemeenten om te normaliseren. Er zullen altijd kinderen met complexe zaken geholpen blijven worden, maar het is ook mogelijk iets met de context te doen met gezin, wijk en school om meer grip te krijgen.

Vanuit de raad wordt gesteld dat door normaliseren de behoefte aan zorg afneemt. Aan een tekort aan professionals op macroniveau kan niet veel gedaan worden. Als het een risico zou zijn dat door de gekozen contractvorm of aanbestedingsvorm met een lumpsum het effect zou zijn dat de instellingen die een contract hebben hun krappere ruimte vertalen naar langere wachttijden voor hun cliënten, zit dat niet in de opdracht die de raad heeft meegegeven.

- **Mevrouw Offringa** denkt dat in die zin een onterechte link gelegd wordt tussen krapte en construct. Krapte wordt in Nederland in elk construct gezien. Zij heeft al eerder aangegeven dat de gemeente heel ver gaat in het blijven zoeken naar een oplossing.

Naar aanleiding van vragen uit de raad deelt **wethouder Hofstede** het volgende mee.

- 'Wij' is op één uitzondering na de toegang van de gemeente Rheden.
- In de samenwerking met het informatiepunt van Incluzio zijn 'wij' de medewerkers van Incluzio met het informatiepunt en 'wij als gemeente. '
- Het gaat hoofdzakelijk over de verbeteringen die in het eigen gemeentelijke werkproces zijn doorgevoerd.
- De informatie over de pilot en de evaluatie van de Sociale Basis is al eerder ontvangen vanuit de gesprekken met de organisaties en ook de inwoners zelf.

Dat is de reden geweest om zelf het werkproces onder de loep te nemen, ook in samenspraak met leveranciers en aanbieders. Er is onder andere voor gekozen om hen eerst te informeren en te vragen hoe een en ander het beste opgepakt kan worden. Wanneer in gesprek, wie moet daarbij zijn, wat als eerste en hoelang is de gewenningsperiode. Er is een verschil merkbaar tussen mensen die vanuit een maatwerkvoorziening gewend zijn ondersteuning te krijgen en mensen die dat niet zijn. De processen zijn daarop aangepast. Een en ander kwam overeen met wat de klankbordgroep zelf ook al had onderzocht. De gemeente heeft contact opgenomen met mensen die aangaven niet tevreden te zijn en bekeken wat de reden daarvan was. Dat ging voornamelijk over de manier van communiceren, hierdoor was niet helemaal duidelijk wat de veranderingen inhouden. Dat is naar tevredenheid opgepakt. Dit gebeurt samen met Incluzio, ook bij de Wmo. Tijdens de pilotperiode was er wekelijks contact tussen eigen toegangsmedewerkers en Incluzio.

- Welzijn op recept is een pilot die op dit moment loopt met Incluzio en het gezondheidscentrum Een Plus. Het is een landelijk concept. Het gaat om samenwerking tussen huisartsen en welzijnsmedewerkers. Er wordt bekeken of er wel een medische oorzaak zit achter de vragen die bij de huisarts worden gesteld. De pilot overtreft alle verwachtingen. De huisarts komt ook vaak klachten tegen met een psychosociale oorzaak, bijvoorbeeld eenzaamheidsvraagstukken. De huisarts kan rechtstreeks een doorverwijzing maken naar Incluzio. De pilot is gestart in Velp, maar de bedoeling is dat deze uitgebreid wordt naar andere dorpen in de gemeente.

Mevrouw Loeven beantwoordt de vragen in tweede termijn als volgt.

- Er hebben weinig mensen meegedaan aan het onderzoek. Veel mensen hebben ervoor gekozen om niet telefonisch hun gegevens beschikbaar te stellen.
- Zij zal de raad een schriftelijk overzicht doen toekomen van wie onderdeel uitmaakt van de klankbordgroep.
- De exacte organisaties kan zij niet zo uit haar hoofd zeggen, maar dat zijn de partijen die deel uitmaken van de sociale basis, zoals dorpshuizen en vrijwilligers die daarbij betrokken zijn.
- Een vraagsteller gaf aan de resultaten schokkend te vinden. Bij het volgende onderzoek, waarvoor de gemeente al in gesprek is met Moventem, zal bekeken worden hoe de grote overdracht van de afgelopen maanden is uitgevoerd en of de verbeteringen die zijn doorgevoerd inderdaad echt geleid hebben tot een hoger cijfer. Dit zowel wat betreft het proces als de ondersteuning die men op dit moment krijgt. De verschillende rankings vanuit de deelnemers aan de pilot heeft ook met de gewenning te maken. Daarin is pas op de plaats gemaakt en vanuit Incluzio is gevraagd wat een reële gewenningsperiode is en hoe met de aanbieders soms gelijktijdig afgebouwd en opgebouwd kan worden. Zij heeft er alle vertrouwen in dat er andere resultaten teruggezien zullen worden bij de evaluatie die op dit moment wordt voorbereid en dit jaar uitgevoerd zal worden op de grote groep, zowel ten aanzien van de lokale jeugd als degenen die over zijn gegaan naar ondersteuning vanuit Incluzio.

De heer Van der Boom beantwoordt een vraag vanuit de raad.

- Voor wat betreft het woonplaatsbeginsel is uitgezocht dat ongeveer 33 kinderen naar een andere gemeente gaan, het aantal vanuit andere gemeenten naar Rheden bedraagt ongeveer 24. Voor definitieve aantallen is de gemeente afhankelijk van informatie die uit andere gemeenten moet komen. Dit gebeurt via een landelijke tool. Een juiste inschatting van het effect is op dit moment nog niet te geven.

Vanuit de raad wordt gevraagd tot welke gemeenten de effecten van het woonplaatsbeginsel zich beperken en of het ook nog inhoudelijke beperkingen geeft voor het kind of de ouders. Ook wordt gevraagd welke lessen geleerd zijn voor de overgang naar andere zorgaanbieders, ten minste overgang naar de gemeente eventueel met andere zorg, die het woonplaatsbeginsel met zich meeneemt? Hoe te handelen in een crisissituatie?

- Er is afgesproken dat er in ieder geval in het eerste jaar niets wijzigt in de zorg die is ingezet of wordt ingezet. Een lopende toewijzing wordt gerespecteerd. Dat betekent dat als de toewijzing afloopt, vanuit de toegang van de gemeente gekeken wordt of de hulp passend is, wellicht iets anders nodig is of afgerond kan worden. Op dat moment komt het kind in het reguliere proces.
- Er zullen geen wijzigingen plaatsvinden in de zorg die de kinderen ontvangen. Ze vallen onder een andere verantwoordelijkheid en komen in het systeem van de gemeente. In het merendeel van de gevallen geldt dat de jeugdbescherming de inzet van jeugdzorg heeft bepaald. In die zin is de gemeente volgend.
- Bij een acute crisis moet niet de gemeente gebeld worden, daar zijn de crisisdiensten voor, bijvoorbeeld vanuit de Jeugd ggz of een crisisdienst vanuit de Jeugdbescherming als het gaat om bijvoorbeeld opvoedingsvraagstukken in verband met bescherming en veiligheid of juist onveiligheid. Die zijn 24/7 bereikbaar en kunnen direct ter plekke gaan. Dan gaat het om echt acute psychoses of dergelijke. Als vragen bij de gemeente binnenkomen, kan het zo zijn dat de vraag op de werkvoorraad terechtkomt, dan wordt wekelijks vanuit het toegangsteam een triage uitgevoerd waarin gekeken wordt of een zaak met voorrang opgepakt moet worden, met spoed of regulier in de werkvoorraad kan blijven. Snel handelen betekent binnen 1 à 2 dagen.

Mevrouw H. Jansen beantwoordt een vraag vanuit de raad.
- Een nieuwe telefooncentrale is onderwerp van een aanbesteding, bereikbaarheid staat altijd voorop ongeacht de plaats van de werkzaamheden

Mevrouw Offringa beantwoordt een vraag vanuit de raad.

- Op het moment dat een inwoner belt naar het SPN wordt een inschatting gemaakt hoeveel spoed er is bij een casus. Al naargelang daarvan komt het op de werkvoorraad of er wordt direct geschakeld met de achterwacht van de Wmo of Jeugd die beschikbaar is om de casus te verdelen. Op het moment dat deze casus op de werkvoorraad komt, is het zo ingericht dat na drie weken proactief contact opgenomen wordt om aan te geven dat iemand niet vergeten is en daarbij wordt een verwachte termijn genoemd. Het SPN is het eerste contactpunt voor elke inwoner die hulp nodig heeft.

Mevrouw H. Jansen beantwoordt een vraag vanuit de raad.

- De raadsleden zijn van harte welkom om een kijkje te komen nemen. Dat is iets om met de griffie nader vorm en inhoud te geven. Hetzelfde geldt voor het meekijken bij Incluzio. Het ligt al bij de griffie om dat ook te organiseren.

Mevrouw Offringa beantwoordt een vraag vanuit de raad.

- De gemeente zet graag in op vast personeel. Voor een deel is in de periode van transitie bewust geïnvesteerd in een flexibele schil, dat betekent automatisch een flexibel arbeidscontract. In deze fase wordt nu duidelijk hoe zaken uitpakken en wat het vraagt van de organisatie. De gemeente zou graag weer verder willen normaliseren op basis van arbeidscontracten. Er is steeds meer zicht op waar flexibiliteit behouden zou moeten worden. Men is bezig met het binden van de mensen die in de afgelopen periode van grote waarde zijn gebleken. Sommige mensen willen dat graag, een aantal anderen bewust niet.

Naar aanleiding van de laatste vragen uit de raad deelt **wethouder Budel** het volgende mee.

- De term normaliseren staat in de Jeugdwet. Het kernconcept van de Jeugdwet is de-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren. In de loop der tijd zijn verhandelingen geschreven over de maakbaarheid van de samenleving maar ook over die van de mens. Bij ieder klein defect in het opgroeien wordt gezegd dat daar hulp op gezet moet worden. Voor de decentralisatie waren ongeveer 600 jeugdzorgaanbieders actief in Nederland en nu loopt het uiteen van 3.000 tot

6.000. Wat is een medische vraag en wat niet? De kern van de Jeugdwet is het versterken van de zelfredzaamheid in wijken, binnen gezinnen en in scholen en daar moet hulp geboden worden. Met allerlei instanties, vooral ook met Incluzio, daar werken ook de jeugdzorgaanbieders aan mee. Hij komt terug op het punt van het meenemen van de context bij het beoordelen van kinderen. Betekenen drukke kinderen een traject volgen of is er in het onderwijs geen plaats meer voor drukke kinderen. De omgeving zou zo ingericht kunnen worden dat de meeste kinderen kunnen blijven meedoen zonder direct een sticker van jeugdzorg te krijgen. Dat is een kern van de Jeugdwet.

Naar aanleiding van de laatste vragen uit de raad deelt **wethouder Hofstede** het volgende mee.

- Voor wat betreft de pilot die vorig jaar heeft plaatsgevonden: een zestigtal inwoners heeft meegedaan aan de eerste transitie naar de Sociale Basis. Dit was toen nog niet volledig ingericht. Alles was nog niet goed op orde en daarvan is veel geleerd. Tegelijkertijd ziet men ook dat een aantal mensen liefdevol geholpen is. Het college hecht er zeer aan dat dit onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk onderzoeksbureau. Zo'n bureau doet dat aselect, daar is geen invloed van de gemeente. Nu wederom een onderzoek gedaan zal worden, dat is voorzien voor november/december, zal Moventem dat wederom onafhankelijk doen. Er zijn altijd klachten geweest en in een overgangsfase zullen er ook meer klachten zijn. Daarvoor is een keurige klachten- en bezwarenprocedure ingericht en dat moet goed en zorgvuldig gedaan worden conform de verordeningen die daarvoor zijn.
- Voor wat betreft de klachten waarover gesproken wordt: iedere klacht is er één te veel en iedere inwoner die niet goed genoeg geholpen wordt is heel erg vervelend en schrijnend. Tegelijkertijd spreekt zij ook klantcoaches die met soms best wel complexe casuïstiek te maken hebben en die aangeven dat het som een puzzel is, maar dat ze het met heel liefde en aandacht doen. Dan gaat het over mensen die in het verleden bij het RIBW zaten. Iedere klacht wordt serieus genomen en iedere klacht wordt gezien als een gratis advies.

Mevrouw H. Jansen beantwoordt een vraag vanuit de raad.

- Als raadsleden klachten in hun netwerk horen van de inwoners, dan hoort de gemeente dat heel graag, zodat de parallelle werkelijkheid dichterbij gebracht kan worden.

De heer Starink beantwoordt een vraag vanuit de raad.

- De heer Starink is de ambtelijk secretaris van de Adviesraad Sociaal Domein. De adviesraad wordt nauw bij het proces betrokken en geeft gevraagd en ongevraagd advies. En vraagt ook naar de mogelijkheden hoe de adviesraad kan bijdragen aan het nog beter laten functioneren van de gemeente. Bij deze onderwerpen wordt de adviesraad volledig betrokken, geeft ook positief kritisch advies en denkt mee over hoe het nog beter kan.

Wethouder Budel beantwoordt de laatste vraag vanuit de raad.

- De strekking van de opmerking ging niet over het aantal aanbieders en tarieven, de strekking was dat mevrouw Van Vliet aangaf dat er vroeger problemen waren, en nu ook, en er er nu in het kader van normaliseren er anders mee omgegaan wordt. De vraagsteller noemde een Franse investeerder. Dit is het geval in één praktijk, een van de aanbieders die al in de regio gecontracteerd was en ook al werkzaam voordat hij zelf wethouder werd.

4 Veerkracht in de gemeente Rheden

De presentatie wordt verzorgd door **de heer Frissen.**

Met deze presentatie laat het onderzoekbureau Circusvis zien dat er een verband is tussen een grote concentratie sociale huurwoningen en afnemende leefbaarheid in deze wijken. Onderzoeksbureau Circusvis laat via de presentatie zien dat dit ook geldt voor drie gebieden in de gemeente Rheden. De presentatie is als bijlage bij het verslag gevoegd.

De heer Frissen beantwoordt de vragen vanuit de raad over zijn presentatie.

- Over de toenemende concentratie van kwetsbare bewoners, die over het algemeen samengaat met meer overlast en onveiligheid geeft hij aan dat dit over alle vormen van overlast en onveiligheid gaat. 50% van de meldingen komt van microdata van het CBS, objectieve data van politiemeldingen en dergelijke en 50% uit de beleving van de bewoners zelf. Het kan gaan om echt stedelijke problematiek, het kan gaan om mensen die zich onveiliger voelen omdat de bevolkingssamenstelling verandert, perceptie, maar het kan ook gaan over parkeerdruk.
- Bij de term kwetsbare inwoners wordt de definitie aangehouden van het CBS. Dat zijn mensen die licht verstandelijk beperkt zijn, mensen met psychiatrische problemen, lichamelijke problemen. Ook statushouders vallen hieronder. In de meeste gevallen gaat het samen met de bijstand. Er is aangetoond dat als heel veel mensen die niet zelfredzaam zijn samenwonen ook de samenredzaamheid achteruitgaat. Hierdoor wordt overlast en het afnemen van veiligheid ervaren.
- De kwetsbare mensen woonden hiervoor niet bij woningcorporaties. Tot de jaren tachtig woonden ze vaak nog thuis of in een pension of in de goedkope koop- of huurwoningvoorraad. Soms in instellingen. Sinds de jaren tachtig worden drie tendensen tegelijk gezien. Lage inkomens stromen in de sociale huur in, hoge inkomens stromen sneller uit, gestimuleerd door koop bijvoorbeeld. De derde ontwikkeling is dat mensen die in de sociale huur blijven zich minder ontwikkelen dan voorheen.
- Over Nederland gezien zijn er te weinig sociale huurwoningen en ze worden ook niet op de juiste plek neergezet.
- Twee tips voor verandering van het 'rode' zijn het aandacht geven aan de mensen die er wonen en anders omgaan met dezelfde woning.
- Als men in de gebieden waar nu geen veerkracht is woningen in een hogere prijscategorie aanbiedt, komt men in de lagere prijscategorie tekort en dat moet ergens gecompenseerd worden.
- Als er in gebieden die rood kleuren wat hogere prijzen gehanteerd worden, moet dat op een andere plek in de gemeente gecompenseerd worden.
- Binnen een Vivare-construct kunnen ondanks gestegen bouwkosten toch lagere huren gerekend worden. Er is geen relatie tussen de marktwaarde of de bouwkosten, althans dat is geen wetmatigheid maar een keuze.
- Als men nieuwe woningen bouwt, zijn oudere huishoudens die in een grotere sociale huurwoning wonen mogelijk te verleiden om naar een kleinere woning te verhuizen zodat de eengezinswoning vrijkomt. In dat opzicht is de inkleuring wat er gebouwd wordt best relevant.
- Op basis van al het kwalitatieve onderzoek dat is gedaan in zoveel gemeenten is op een gegeven moment ontdekt dat de staat van de gebouwde omgeving ertoe doet. In wijken die het heel slecht doen is het meestal een puinhoop. De wijken die het heel goed doen op het gebied van veerkracht zien er meestal spic en span uit. Onderzocht zou kunnen worden of deze relatie ook in Rheden gelegd zou kunnen worden. Dat zou bekeken moeten worden met de mensen van het onderhoud van de openbare ruimte: of het meeste werk wordt gedaan daar waar de puinhoop het grootst is en andersom. Ook zou men aan de corporaties kunnen vragen waar ze het meeste werk hebben. In die zin zou het een verdiepingsslag verdienen of de relatie die in het algemeen gezien wordt ook in Rheden geldt.
- Als het over tuinen gaat in de kwetsbare wijken kan heel direct een relatie gelegd worden naar de inwoners. Maar als het over straten gaat is de gemeente verantwoordelijk. Dan ligt daar ook een taak.

Wethouder Hofstede beantwoordt vragen vanuit de raad.

- Zij heeft toch ook wel de relatie gelegd die ook de heer Geelen legt wanneer bijvoorbeeld gekeken wordt naar een gebied als Velp-Zuid. Uiteindelijk kleurt dat niet zo verschrikkelijk rood en dat komt omdat daar fors geïnvesteerd is in herstructurering en dat ook in samenwerking met de woningcorporatie de openbare ruimte is aangepakt. Langzamerhand tekent zich een verandering af. Een aantal aanbevelingen uit dit rapport zijn niet bewust al wel toegepast in het gebied van Velp-Zuid. Dat betekent ook dat juist de sociale component in dat gebied goed in stand moeten worden gehouden. Daar is ook iets gedaan met de positionering van de huurprijzen. Daar is men wel over met elkaar in samenspraak.
- Er zijn nog geen cijfers bekend van na 2018, maar het is wel waar wat gezegd wordt. De mensen die in de praktijk werken in Velp, de professionals, konden wel precies zien waar de lichtere vlekken zaten aan de zuidkant van Velp, want daar was net geïnvesteerd.
- Men is nog steeds bezig in Velp-Zuid. Onlangs is het bestemmingsplan deelgebied V vastgesteld. Ook daar zal weer geïnvesteerd worden. De woningen worden opgeknapt. Er is dus na 2018 is wel degelijk wat gebeurd en de planning is dat afronding in 2025 zal plaatsvinden. Vanavond heeft de raad ook kennisgenomen van een aantal tools op basis waarvan ingezet kan worden op de veerkracht. Ook bij de plannen voor de wijk Stenfert denkt het college aan dit soort stappen. Dat zijn zeker langjarige stappen, want dat vraagt echt tijd, investering, goede analyse. In 2012 is men in Velp-Zuid gestart, in 2025 is het klaar.

5 Sluiting

De **voorzitter** dankt voor de bijdragen en sluit de vergadering.